

UZASADNIENIE

rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zakresu programu monitoringu radiacyjnego środowiska opracowywanego i wdrażanego przez jednostki organizacyjne zakwalifikowane do I lub II kategorii zagrożeń (RD83)

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86o ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1792 oraz z 2020 r. poz. 284).

Potrzeba wydania przedmiotowego rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy – Prawo atomowe, dokonanej ustawą z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. poz. 1593 oraz z 2020 r. poz. 284). Dodany tą ustawą art. 86o ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe wprowadza obowiązek opracowania i wdrażania programu monitoringu radiacyjnego środowiska na terenie i poza terenem jednostek organizacyjnych zakwalifikowanych do I lub II kategorii zagrożeń (takich jak reaktor jądrowy, przechowalnik zawierający wypalone paliwo jądrowe, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego lub zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, składowisko odpadów promieniotwórczych), w sytuacji normalnej oraz w przypadku zdarzenia radiacyjnego. Program monitoringu radiacyjnego środowiska powinien obejmować strefy, o których mowa w art. 86l ustawy – Prawo atomowe, oraz dystans rozszerzonego planowania, o którym mowa w art. 86n ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo atomowe.

Przepisy rozporządzenia znajdują zastosowanie do jednostek organizacyjnych prowadzących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące zakwalifikowaną do I lub II kategorii zagrożeń, zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy – Prawo atomowe. Opracowanie i wdrożenie przez kierownika jednostki organizacyjnej programu monitoringu radiacyjnego środowiska jest niezbędne do zapewnienia stałej kontroli poziomu oddziaływania na środowisko działalności związanej z narażeniem, w tym do dokonywania regularnej oceny narażenia osób z ogółu ludności zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Projekt rozporządzenia określa zakres programu monitoringu radiacyjnego środowiska dla działalności zaliczonej do I lub II kategorii zagrożeń w sytuacji normalnej, w tym:

a) zakres programu monitoringu radiacyjnego środowiska, który należy wdrożyć przed rozpoczęciem oraz w trakcie prowadzenia działalności zaliczonej do I kategorii zagrożeń polegającej na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego,

b) zakres programu monitoringu radiacyjnego środowiska, który należy wdrożyć w trakcie prowadzenia działalności zaliczonej do II kategorii zagrożeń polegającej na rozruchu, eksploatacji lub likwidacji obiektu jądrowego lub eksploatacji lub zamknięcia składowiska odpadów promieniotwórczych.

Projekt rozporządzenia określa rozszerzone zakresy programów monitoringu radiacyjnego środowiska dla działalności zaliczonej do I lub II kategorii zagrożeń w przypadku zdarzenia radiacyjnego z uwzględnieniem konieczności ograniczania stosowanych metod pomiarowych lub poboru próbek do takich, które pozwalają na szybkie uzyskanie wyników pomiarów, jak również wprowadzenia dodatkowego monitoringu mobilnego pozwalającego na weryfikację zakresu przestrzenno-czasowego działań interwencyjnych. Obowiązek prowadzenia monitoringu wynika z art. 35 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Euratom) oraz z pkt 3.38, 5.40 i 6.26 wydanego przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej dokumentu „IAEA Safety Standards Series No. GSR Part 7 - Preparedness and Response for a Nuclear or Radiological Emergency”.

Proponowane zakresy programu monitoringu radiacyjnego środowiska obejmują pomiary dawek promieniowania jonizującego w środowisku oraz pomiary zawartości substancji promieniotwórczych w komponentach środowiska, w tym w szczególności w: powietrzu, wodzie powierzchniowej, wodzie pitnej, wodzie gruntowej, piasku, glebie, osadach dennych, paszach, żywności, florze i faunie.

W dotychczasowym stanie prawnym w polskim prawie brak było szczegółowych przepisów dotyczących zakresu programu monitoringu radiacyjnego środowiska.

Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia dyrektywy Rady 2013/59/Euratom z dnia 5 grudnia 2013 r. ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania jonizującego oraz uchylającej dyrektywy 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom i 2003/122/Euratom (Dz .Urz. UE L13/1 z17.01.2014 r. oraz Dz. Urz. UE L 72/69 z 17.03.2016 r.).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia podlega obowiązkowi przedstawienia, na podstawie art. 33 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (Traktat Euratom), do zaopiniowania Komisji Europejskiej.

Wejście w życie rozporządzenia jest planowane po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia jest wystarczający do zapoznania się z jego treścią przez podmioty obowiązane do jego stosowania. Przepisy projektowanego rozporządzenia mają na względzie ważny interes społeczny, jakim jest zapewnienie zapewnienia stałej kontroli poziomu oddziaływania na środowisko działalności związanej z narażeniem na promieniowanie jonizujące, w tym do dokonywania regularnej oceny narażenia osób z ogółu ludności. Ze względu na to, że 6 lutego 2018 r. upłynął termin implementacji dyrektywy 2013/59/Euratom, rozporządzenie powinno wejść w życie w jak najwcześniejszym terminie.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Wejście w życie rozporządzenia będzie miało wpływ na funkcjonowanie państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych (ZUOP) polegający na konieczności aktualizacji zakresu monitoringu radiacyjnego środowiska wokół Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych, prowadzonego obecnie przez ZUOP, oraz wokół Narodowego Centrum Badań Jądrowych – obiektów, w których jest prowadzona działalność zaliczona do kategorii II zagrożenia.

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Agencji Atomistyki oraz na stronie internetowej Państwowej Agencji Atomistyki, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

DYREKTOR
Departamentu Prawnego
Państwowej Agencji Atomistyki

Piotr Korzecki

2020-02-27

DYREKTOR
Centrum do Spraw Zdarzeń Radiacyjnych
PAŃSTWOWA AGENCJA ATOMISTYKI

Monika Skotniczna

